

MACHÁŇ VÁCLAV

* 6. 12. 1921, Malá Čermná nad Orlicí

V roce 1942 maturoval na reálném gymnáziu v Kostelci nad Orlicí. Po válce, současně se studiem na Vysoké škole pedagogické, byl v letech 1945 - 1948 soukromým žákem prof. Aloise Fišárka na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Poté působil jako učitel, nejprve v Hronově a později na dalších školách. Od roku 1969 dodnes působí jako malíř ve svobodném povolání a žije v Chocni.

V hlubokém malířově povědomí je uložena krajina rodného místa, krajina baladických svahů Orlických hor, lesů a lučin protékaných Tichou a Divokou Orlicí, Loučnou, příroda poznamenaná činností člověka a jeho existenci v tomto klimatu. V takovém prostředí se formoval lidský a umělecký charakter Václava Macháně, člověka neodolatelně vábeného domovem, kulturní, polidštěnou krajinou Orlicka, člověka, který s neobyčejným zaujetím dovedl až dosud vytvořit dílo vyjadřující podstatu, kolorit a duchovní atmosféru, která za vzájemné koexistence lidského a přírodního fenoménu vyrůstá a rozvíjí se.

Václav Macháň, na rozdíl od svých generačních vrstevníků, s nimiž ho po léta vázal určitý výtvarný i organizační záměr, absolvoval své umělecké vzdělání soukromým studiem u profesora Akademie výtvarných umění v Praze Aloise Fišárka, u něhož vedle mnoha jiných poznatků našel vztah ke kompozicím zátiší, jež se následně stala zcela specifickou oblastí jeho tvorby. V nich se zaujetím a s osobitou skladebností nalézá půvab nejobyčejnějších předmětů a věcí, často zcela okrajově vnímaných a při tom nepostradatelných v naší každodennosti. Avšak v Macháňově výtvarném podání jsou jeho zátiší spíše záminkou k malířskému řešení obrazové plochy, dokumentující současně rytmus a kompoziční řád tvarů a barev.

Pochopíme, že u Václava Macháně jsme přizváni ke vzniku obrazu za pomoci prostředků jím užívaných, dávajících akcent na citovou výpověď.

Rozmach výtvarné práce z ranějších období, opřených o setkání s lidmi, vkládá do široce koncipované krajinářské tvorby i figurální prvek jako vyznání fyzičnosti člověka v jeho prostředí. Je to ale především filosofická otázka, kterou si klade malíř jako výchozí moment hlavní pozornosti výtvarného, ale i lidského zájmu. A z této podstaty vyplývá i silně akcentovaná oblast Macháňovy tvorby, citově odrážející vzájemný inspirativní vztah k ženě. Jeho obrazy jsou průnikem minulého a přítomného a přes poetiku malířova vidění nám rezonují v nových dimenzích.

Je členem Unie českých výtvarných umělců.

